EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

2008/0140(CNS)

14.1.2009

*

UDKAST TIL BETÆNKNING

om forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Ordfører: Kathalijne Maria Buitenweg

Ordfører:
Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

(*) Associeret udvalg – forretningsordenens artikel 47

Tegnforklaring

*	Høringsprocedure *flertal af de afgivne stemmer*
**I	Samarbejdsprocedure (førstebehandling) *flertal af de afgivne stemmer*
**II	Samarbejdsprocedure (andenbehandling) *flertal af de afgivne stemmer for at godkende den fælles holdning* *flertal blandt Parlamentets medlemmer for at forkaste eller ændre den fælles holdning*
***	Samstemmende udtalelse *flertal blandt Parlamentets medlemmer undtagen i de tilfælde, der omhandles i EF-traktatens artikel 105, 107, 161 og 300 og i EU-traktatens artikel 7*
***I	Fælles beslutningsprocedure (førstebehandling) *flertal af de afgivne stemmer*
***II	Fælles beslutningsprocedure (andenbehandling) *flertal af de afgivne stemmer for at godkende den fælles holdning* *flertal blandt Parlamentets medlemmer for at forkaste eller ændre den fælles holdning*
***III	Fælles beslutningsprocedure (tredjebehandling) *flertal af de afgivne stemmer for at godkende det fælles udkast*

(Den angivne procedure er baseret på det af Kommissionen foreslåede retsgrundlag)

Ændringsforslag til en lovgivningsmæssig tekst

I Parlamentets ændringsforslag markeres de tekstdele, der ønskes ændret, med ***fede typer og kursiv***. Når der er tale om en ændringsretsakt, markeres tekstdele, der er overtaget uændret fra en eksisterende bestemmelse, som Parlamentet ønsker at ændre, men som Kommissionen ikke har ændret, med **fede typer**. Hvis der udelades tekst i sådanne passager, indsættes [...]. *Kursivering uden fede* typer er en oplysning til de tekniske tjenestegrene, som vedrører elementer i den lovgivningsmæssige tekst, der foreslås rettet med henblik på den endelige tekst (f.eks. materielle fejl eller manglende tekst i en sprogversion). De foreslåede rettelser skal godkendes af de berørte tekniske tjenestegrene.

INDHOLD

Side

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING .....**Error! Bookmark not defined.**

BEGRUNDELSE .....**Error! Bookmark not defined.**

DA

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS LOVGIVNINGSMÆSSIGE BESLUTNING

om forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering (KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

(Høringsprocedure)

Europa-Parlamentet,

– der henviser til Kommissionens forslag til Rådet (KOM(2008)0426),

– der henviser til EF-traktatens artikel 13, stk. 1, der danner grundlag for Rådets høring af Parlamentet (C6-0291/2008),

– der henviser til forretningsordenens artikel 51,

– der henviser til betænkning fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender og udtalelser fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed, Kultur- og Uddannelsesudvalget, Retsudvalget og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A6-0000/2008),

1. godkender Kommissionens forslag som ændret;

2. opfordrer Kommissionen til at ændre sit forslag i overensstemmelse hermed, jf. EF-traktatens artikel 250, stk. 2;

3. opfordrer Rådet til at underrette Parlamentet, hvis det ikke agter at følge den tekst, Parlamentet har godkendt;

4. anmoder Rådet om fornyet høring, hvis det agter at ændre Kommissionens forslag i væsentlig grad;

5. pålægger sin formand at sende Parlamentets holdning til Rådet og Kommissionen.

Ændringsforslag 1

Forslag til direktiv
Betragtning 4

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(4) Det europæiske handicapår i 2003, det europæiske år for lige muligheder for alle i 2007 og det europæiske år for interkulturel dialog i 2008 har tydeligt vist, at der fortsat	(4) Det europæiske handicapår i 2003, det europæiske år for lige muligheder for alle i 2007 og det europæiske år for interkulturel dialog i 2008 har tydeligt vist, at der fortsat

finder forskelsbehandling sted, men også, at der er ***fordele*** ved mangfoldighed.	finder forskelsbehandling sted, men også, at der er ***behov for at fremme fordelene*** ved mangfoldighed.

Or. en

Ændringsforslag 2

Forslag til direktiv
Betragtning 8

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(8) Fællesskabet har vedtaget tre direktiver med EF-traktatens artikel 13, stk. 1, som retsgrundlag med henblik på at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering. Disse direktiver har vist, at lovgivning kan bruges til at bekæmpe forskelsbehandling. *Med* direktiv 2000/78/EF *fastlægges der* ***særlig*** *en generel ramme for* ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv ***uanset*** religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. ***Der er dog stadig forskel på, i hvor høj grad og i hvilken form der i medlemsstaterne ydes beskyttelse mod forskelsbehandling af disse grunde uden for arbejdsmarkedet.***	(8) Fællesskabet har vedtaget tre direktiver med EF-traktatens artikel 13, stk. 1, som retsgrundlag med henblik på at forebygge og bekæmpe forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering. Disse direktiver har vist, at lovgivning kan bruges til at bekæmpe forskelsbehandling. ***Direktiv 2000/43/EF fastsætter rammebestemmelser om bekæmpelse af forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, der forekommer såvel uden for som på arbejdsmarkedet. Direktiv 2004/113/EF fastsætter rammebestemmelser om ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenester.*** Direktiv 2000/78/EF *fastsætter generelle rammebestemmelser om* ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv ***for så vidt angår*** religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. ***Direktivet finder ikke anvendelse uden for dette anvendelsesområde.***

Or. en

Begrundelse

I dette direktiv drages fordel af erfaringerne fra og rammebestemmelserne i direktiv

2007/78/EF, men også andre direktiver om forbud mod forskelsbehandling.

Ændringsforslag 3

Forslag til direktiv
Betragtning 12 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(12a) Handicappede omfatter personer med en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hæmme dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Or. en

Begrundelse

Denne definition er den samme som definitionen i FN-konventionen, der er ved at blive ratificeret.

Ændringsforslag 4

Forslag til direktiv
Betragtning 12 b (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(12b) En reel og lige adgang kan tilvejebringes på en række måder, herunder gennem anvendelse af princippet om "design for alle" og ved at fremme handicappedes brug af hjælpemidler, herunder støtte til mobilitet og adgang som f.eks. anerkendte førerhunde og andre ledsagehunde.

Or. en

Ændringsforslag 5

Forslag til direktiv
Betragtning 12 c (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(12c) En ændring er grundlæggende i artikel 4's forstand, hvis den ændrer varerne eller tjenester eller karakteren af den pågældende branche, erhvervsgruppe eller virksomhed i et sådant omfang, at leverandøren af varerne eller tjenesterne reelt leverer en helt anden slags varer eller tjenester.

Or. en

Ændringsforslag 6

Forslag til direktiv
Betragtning 13 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(13a) Ved gennemførelsen af dette direktiv bør klager over forskelsbehandling behandles med en høj grad af bevidsthed om forekomsten af flere forskellige former for forskelsbehandling, idet der ikke blot tages hensyn til religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, men også til køn, race eller etnisk oprindelse.

Or. nl

Ændringsforslag 7

Forslag til direktiv
Betragtning 16

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(16) Enhver har frihed til at indgå aftaler, herunder frihed til at vælge en aftalepartner til en given transaktion. Dette direktiv bør ikke finde anvendelse på økonomiske transaktioner foretaget af private, for hvem disse transaktioner ikke udgør en faglig eller erhvervsmæssig virksomhed.	***(16) Det er vigtigt at overholde de grundlæggende rettigheder og friheder, herunder retten til foreningsfrihed. I forbindelse med adgang til og levering af varer og tjenester er det ligeledes vigtigt at beskytte privat- og familielivet og transaktioner i den forbindelse.***

Or. en

Ændringsforslag 8

Forslag til direktiv
Betragtning 17

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
(17) Når man forbyder forskelsbehandling, er det vigtigt at overholde andre grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, herunder beskyttelse af privat- og familielivet og transaktioner i den forbindelse, religionsfriheden samt foreningsfriheden. Dette direktiv berører ikke national ret vedrørende civilstand eller familiemæssig status, herunder reproduktive rettigheder. Det berører heller ikke statens eller statslige organers eller uddannelsessektorens sekulære status.	***(17) Dette direktiv berører ikke national lovgivning om indgåelse af ægteskab. Hvis imidlertid ægteskabslignende forhold ifølge national ret anerkendes på lige fod med ægteskab, bør princippet om ligebehandling finde anvendelse. Direktivet berører heller ikke statens eller statslige organers eller uddannelsessektorens sekulære status.***

Or. en

Begrundelse

Ægteskab indgås på frivillig basis og er ikke nogen vare eller tjeneste. Det henhører derfor

ikke under dette direktivs anvendelsesområde.

Ændringsforslag 9

Forslag til direktiv
Betragtning 20 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(20a) Ved afgørelsen af, om de omhandlede foranstaltninger vil medføre en uforholdsmæssig stor byrde i artikel 4's forstand, bør der tages særlig hensyn til organisationens størrelse og ressourcer, dens art, de skønnede udgifter, varernes og tjenesternes livscyklus og de mulige fordele ved forbedret adgang for handicappede. Hvis byrden i tilstrækkeligt omfang lettes gennem foranstaltninger, der indgår i den pågældende medlemsstats ligebehandlingspolitik, anses den ikke for at være uforholdsmæssig stor.

Or. en

Ændringsforslag 10

Forslag til direktiv
Betragtning 31 a (ny)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	(31a) Ved fortolkningen af de forskellige former for forskelsbehandling inddrager domstole og retsinstanser internationale og europæiske regler om menneskerettigheder, herunder henstillinger og retspraksis fra rådgivende organer så som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol.

Or. en

Ændringsforslag 11

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
3. Chikane betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1, hvis en uønsket optræden i relation til en af de i artikel 1 anførte grunde finder sted med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtlig, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.	3. Chikane betragtes som forskelsbehandling som defineret i stk. 1, hvis en uønsket optræden i relation til en af de i artikel 1 anførte grunde finder sted ***inden for en lukket kreds*** med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed og skabe et truende, fjendtlig, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima.

Or. en

Begrundelse

For at sikre en fornuftig balance mellem ikke-diskrimination og ytringsfrihed er det kun chikane inden for en lukket kreds, der ifølge dette direktiv bør anses for forskelsbehandling.

Ændringsforslag 12

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 4 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	4a. Forskelsbehandling på grund af antagelser om en persons religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering eller på grund af den pågældendes forbindelse med personer med en særlig religion eller tro, med et særligt handicap, med en bestemt alder eller seksuel orientering skal anses for forskelsbehandling i stk. 1's forstand.

Or. en

Ændringsforslag 13

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 6

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
6. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne bestemme, at ulige behandling på grund af alder ikke udgør forskelsbehandling, hvis den er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål ***inden for rammerne af den nationale ret***, og hvis midlerne til at opfylde det pågældende formål er hensigtsmæssige og nødvendige. ***Dette direktiv er særlig ikke til hinder for, at der fastsættes en bestemt aldersgrænse for adgang til sociale goder, til uddannelse og til visse varer og tjenester.***	6. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne bestemme, at ulige behandling på grund af alder ikke udgør forskelsbehandling, hvis den er objektivt og rimeligt begrundet i et legitimt formål, og hvis midlerne til at opfylde det pågældende formål er hensigtsmæssige og nødvendige.

Or. en

Ændringsforslag 14

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 7

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
7. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne i forbindelse med ydelse af finansielle tjenester beslutte at tillade forholdsmæssigt afpasset forskelsbehandling, hvis anvendelsen af alder eller handicap i forbindelse med det pågældende produkt er en afgørende faktor ved en risikovurdering baseret på relevante og nøjagtige aktuarmæssige eller statistiske data.	7. Uanset stk. 2 kan medlemsstaterne i forbindelse med ydelse af finansielle tjenester beslutte at tillade forholdsmæssigt afpasset forskelsbehandling, hvis anvendelsen af alder eller handicap i forbindelse med det pågældende produkt er en afgørende faktor ved en risikovurdering baseret på relevante og nøjagtige aktuarmæssige eller statistiske data. ***De pågældende medlemsstater underretter Kommissionen herom og sikrer, at der indsamles nøjagtige data om anvendelse af alder eller handicap som afgørende, aktuarmæssig faktor, samt at disse data offentliggøres og regelmæssigt opdateres. Disse medlemsstater tager deres beslutning op til revision fem år efter***

gennemførelsesdatoen og meddeler Kommissionen resultatet af denne revision.

Or. en

Begrundelse

Denne ændring begrænser adgangen til at foretage forskelsbehandling til situationer, hvor alderen eller handicappet er en afgørende faktor, og foreskriver, at en sådan forskelsbehandling skal begrundes offentligt, således om det også er tilfældet i direktiv 2004/113/EF.

Ændringsforslag 15

Forslag til direktiv
Artikel 2 – stk. 8

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
8. Dette direktiv berører ikke generelle foranstaltninger fastsat ved national lovgivning, som i et demokratisk samfund er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed, den offentlige orden, for at forebygge forbrydelser, for at beskytte sundheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.	8. Dette direktiv berører ikke generelle foranstaltninger fastsat ved national lovgivning, som i et demokratisk samfund er nødvendige af hensyn til ***og står i et rimeligt forhold til*** den offentlige sikkerhed, den offentlige orden, for at forebygge forbrydelser, for at beskytte sundheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Or. en

Ændringsforslag 16

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 1 – litra d – andet punktum

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
Litra d) finder kun anvendelse på privatpersoner i det omfang, de udøver faglig eller erhvervsmæssig virksomhed.	***Ved anvendelsen af litra d), respekteres privatlivets fred for de enkelte personer.***

Or. nl

Ændringsforslag 17

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 2

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
2. Dette direktiv berører ikke national ret vedrørende civilstand eller familiemæssig status, herunder reproduktive rettigheder.	***udgår***

Or. nl

Begrundelse

Europa-Kommissionen har anført, at bestemmelsen blot stadfæster den gældende kompetencefordeling og ikke skal anses for en undtagelse. En sådan stadfæstelse af den gældende retstilstand bør fremgå af en betragtning (jf. betragtning 6) og ikke af en artikel.

Ændringsforslag 18

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
3. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ansvar for tilrettelæggelsen af deres uddannelsessystemer og indholdet af og aktiviteter i undervisningen, herunder undervisning for personer med særlige behov. Medlemsstaterne kan ***give mulighed for*** ulige behandling ved adgang til uddannelsesinstitutioner baseret på religion eller tro.	3. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ansvar for tilrettelæggelsen af deres uddannelsessystemer og indholdet af og aktiviteter i undervisningen, herunder undervisning for personer med særlige behov. Medlemsstaterne kan ***tillade*** ulige behandling ved adgang til uddannelsesinstitutioner baseret på religion eller tro***, hvis dette sker for at kræve, at personer handler i tiltro til og med loyalitet over for organisationens etik, hvilket dog ikke kan begrunde andre former for forskelsbehandling.***

Or. en

Begrundelse

Kommissionens forslag er ikke fuldstændig klar med hensyn til rækkevidden af denne undtagelse. Ændringsforslaget præciserer, at forskelsbehandling kun kan finde sted på grund af religion og tro, ikke af nogen andre grunde. Forslaget præciserer ligeledes, at forskelsbehandling kun er begrundet, hvis det er nødvendigt for at beskytte en organisations etik.

Ændringsforslag 19

Forslag til direktiv
Artikel 3 – stk. 5

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
5. Dette direktiv omfatter ikke forskelsbehandling på grund af nationalitet og berører ikke bestemmelser og betingelser vedrørende tredjelandsstatsborgeres og statsløse personers indrejse og ophold i medlemsstaterne og heller ikke nogen form for behandling, der skyldes de pågældende tredjelandsstatsborgeres eller statsløse personers retsstilling.	5. Dette direktiv omfatter ikke forskelsbehandling på grund af nationalitet og berører ikke bestemmelser og betingelser vedrørende tredjelandsstatsborgeres og statsløse personers indrejse og ophold i medlemsstaterne og heller ikke nogen form for behandling, der skyldes de pågældende tredjelandsstatsborgeres eller statsløse personers retsstilling. ***Forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, som kommer til udtryk som en ulige behandling på grund af nationalitet anses for forskelsbehandling i artikel 1's forstand.***

Or. nl

Ændringsforslag 20

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 1 – litra a

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
a) Det forudsættes, at der indføres de nødvendige foranstaltninger, herunder ved rimelige ændringer og tilpasninger, så handicappede gives reel og lige adgang til	a) Det forudsættes, at der indføres de nødvendige foranstaltninger, herunder ved rimelige ændringer og tilpasninger, så handicappede gives reel og lige adgang til

social beskyttelse, sociale goder, sundhedsydelser og uddannelse samt adgang til og levering af varer og tjenester, herunder bolig ***og transport, som er tilgængelige for offentligheden***. Sådanne foranstaltninger bør ikke medføre en uforholdsmæssig stor byrde eller kræve grundlæggende ændringer ***på de pågældende områder inden for social beskyttelse, sociale goder, sundhedsydelser, uddannelse eller varer eller tjenester eller kræve, at der stilles alternativer hertil til rådighed***.	social beskyttelse, sociale goder, sundhedsydelser og uddannelse samt adgang til og levering af varer og tjenester, herunder bolig, ***telekommunikation og elektronisk kommunikation, information, herunder information i tilgængelige formater, finansielle tjenester, kultur og fritid, bygninger, som er åbne for offentligheden, transportformer og andre offentlige pladser og faciliteter***. ***Hvis gældende praksis, politikker eller procedurer medfører forskelsbehandling, træffes foranstaltninger, således at denne virkning bringes til ophør.*** Sådanne foranstaltninger bør ikke medføre en uforholdsmæssig stor byrde eller kræve grundlæggende ændringer ***i arten af de pågældende varer eller tjenester eller karakteren af den pågældende branche, erhvervsgruppe eller virksomhed***.
	Or. en

Ændringsforslag 21

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 1 – litra b a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	ba)Reel og lige adgang i stk. 1's forstand indebærer identificering og fjernelse af hindringer og barrierer, samt forebyggelse af nye hindringer og barrierer, der hæmmer handicappedes adgang til varer, tjenester og faciliteter, der er åbne for offentligheden, uanset hindringens, barrierens eller handicappets art. Reel lige adgang for handicappede skal i henhold til bestemmelserne i dette direktiv og, uanset hvilke foranstaltninger der vælges til at fjerne hindringer eller barrierer, sikres ved at handicappede gives adgang på samme vilkår og betingelser, som gælder for ikkehandicappede. Hvis der ikke kan

gives reel lige adgang på de samme vilkår og betingelser og i henhold til bestemmelserne i dette direktiv, skal der stilles et meningsfuldt alternativ til rådighed for at sikre adgang.

Or. en

Ændringsforslag 22

Forslag til direktiv
Artikel 4 – stk. 3

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
3. Dette direktiv berører ikke bestemmelser i fællesskabslovgivningen eller national lovgivning om adgang til bestemte varer eller tjenester.	3. Dette direktiv berører ikke bestemmelser i fællesskabslovgivningen eller national lovgivning om adgang til bestemte varer eller tjenester. ***EU-institutionerne og medlemsstaterne træffer imidlertid om muligt foranstaltninger for at opmuntre leverandører af tjenester og varer, navnlig færdigvarer, til at designe tilgængelige løsninger, f.eks. gennem offentlig udbudspraksis. Tilgængelige produkter og tjenester er designet, så de kan benyttes af alle brugere.***

Or. en

Ændringsforslag 23

Forslag til direktiv
Artikel 5

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
For at sikre fuld ligestilling i praksis er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager særforanstaltninger, der har til formål at forebygge eller opveje ulemper knyttet til religion eller tro, handicap, alder eller	For at sikre fuld ligestilling i praksis er princippet om ligebehandling ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller vedtager særforanstaltninger ***eller giver den private sektor tilladelse til at træffe sådanne foranstaltninger***, der har til formål at

seksuel orientering.	forebygge eller opveje ulemper knyttet til religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Or. en

Ændringsforslag 24

Forslag til direktiv
Artikel 7 – stk. 3 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	3a. Medlemsstaterne indfører i deres nationale retsorden de nødvendige bestemmelser for at sikre en reel og effektiv erstatning eller godtgørelse efter medlemsstatens afgørelse for tab og skader, der er påført en person som følge af forskelsbehandling som defineret i dette direktiv, således at det har en præventiv virkning og står i rimeligt forhold til det tab, den pågældende har lidt.

Or. en

Ændringsforslag 25

Forslag til direktiv
Artikel 12 – stk. 1

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
1. Medlemsstaterne udpeger et ***eller flere organer*** til fremme af ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. ***Sådanne organer kan*** være en del af institutioner, der *har til opgave på nationalt plan* at *forsvare* ***menneskerettighederne eller*** beskytte ***enkeltpersoners rettigheder, herunder*** rettigheder i henhold til fællesskabslovgivningen, ***bl.a.*** direktiv	1. Medlemsstaterne udpeger et ***uafhængigt organ*** til fremme af ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. ***Dette organ bør*** være en del af institutioner, der på nationalt plan har til opgave at beskytte ***rettighederne*** i henhold til fællesskabslovgivningen, ***herunder*** direktiv 2000/43/EF og 2004/113/EF.

2000/43/EF og 2004/113/EF.

Or. en

Ændringsforslag 26

Forslag til direktiv
Artikel 12 – stk. 2 – indledning

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
2. Medlemsstaterne sikrer, at ***disse organer*** også har kompetence til at:	2. Medlemsstaterne sikrer, at ***dette organ*** også har kompetence til at:

Or. en

Ændringsforslag 27

Forslag til direktiv
Artikel 12 – stk. 2 a (nyt)

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
	2a. Medlemsstaterne stiller tilstrækkelige ressourcer til rådighed for dette organ, således at det kan løse sine opgaver effektivt og problemfrit.

Or. nl

Ændringsforslag 28

Forslag til direktiv
Artikel 16 – stk. 2

Kommissionens forslag	*Ændringsforslag*
2. I Kommissionens rapport skal der i relevant omfang tages hensyn til arbejdsmarkedets parters og relevante ikke-statslige organisationers synspunkter samt synspunkter fremsat af Den Europæiske	2. I Kommissionens rapport skal der i relevant omfang tages hensyn til arbejdsmarkedets parters og relevante ikke-statslige organisationers synspunkter samt synspunkter fremsat af Den Europæiske

Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder. I overensstemmelse med princippet om lige muligheder for mænd og kvinder skal rapporten bl.a. indeholde en evaluering af virkningen for kvinder og mænd af de foranstaltninger, der er truffet. På baggrund af de modtagne oplysninger skal rapporten om nødvendigt indeholde forslag med henblik på revision og ajourføring af direktivet.	Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder. ***Rapporten skal indeholde en redegørelse for medlemsstaternes gældende praksis med hensyn til, hvorvidt alder eller handicap jf. artikel 2, stk. 7, indgår som en faktor ved beregningen af præmier eller ydelser.*** I overensstemmelse med princippet om lige muligheder for mænd og kvinder skal rapporten bl.a. indeholde en evaluering af virkningen for kvinder og mænd af de foranstaltninger, der er truffet. På baggrund af de modtagne oplysninger skal rapporten om nødvendigt indeholde forslag med henblik på revision og ajourføring af direktivet.
	Or. en

BEGRUNDELSE

Kommissionen forelagde dette forslag til et direktiv om ligebehandling i juli 2008. Det var et længe ventet forslag, da Kommissionen så tidligt som i 2004 havde lovet at lave et udkast til et "bredt direktiv". Ordføreren glæder sig over Kommissionens forslag, der har til formål at gennemføre princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering også uden for arbejdsmarkedet.

EF-traktatens artikel 13, der blev inkorporeret ved Amsterdamtraktaten i 1997, forbyder forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. To direktiver er blevet vedtaget med hjemmel i artikel 13. Det første var direktivet om ligebehandling uanset race (direktiv 2000/43/EF), som forbyder forskelsbehandling på grund af race eller etnisk oprindelse, uanset om forskelsbehandlingen finder sted uden for eller på arbejdsmarkedet. Det andet direktiv, direktiv 2000/78/EF, forbyder forskelsbehandling på arbejdsmarkedet på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Som følge af forskellene i de to direktivers anvendelsesområde er der opstået et hierarki blandt grundene til forskelsbehandling. Det foreliggende forslag er et forsøg på at sikre, at der gives samme beskyttelse mod forskelsbehandling uanset grund. Ordføreren forventer, at Kommissionen vil fremsætte forslag i 2010 med henblik på at bringe beskyttelsen mod forskelsbehandling på grund af køn op på samme niveau for dermed at undgå dette hierarki.

Kommissionen har søgt at knytte dette forslag til direktiv sammen med det eksisterende direktiv om ligebehandling uanset race. Mange af begreberne, herunder direkte og indirekte forskelsbehandling, er de samme, og de procedurer, der fastsættes svarer også til hinanden. Ordføreren mener derfor ikke, at vi behøver at beskæftige os nærmere med disse punkter.

Der er imidlertid også forskelle mellem Kommissionens forslag og direktivet om ligebehandling uanset race. Disse forskelle kan være velbegrundede, da forskelsbehandlingen sker af forskellige grunde, og da ikke en hver form for ulige behandling kan anses for forskelsbehandling. Forskellen skal dog være klart begrundede.

Forslaget indeholder rammebestemmelser, der fastsætter minimumsstandarder for beskyttelse mod forskelsbehandling. Medlemsstaterne kan altid tilbyde et højere beskyttelsesniveau, men kan ikke anvende direktivet som begrundelse for at sænke det nuværende niveau. Direktivet giver ofrene klageadgang og fastslår klart, at medlemsstaterne har en interesse i og en pligt til at bekæmpe forskelsbehandling.

Ordføreren ønsker at understege vigtigheden af, at alle former for forskelsbehandling bekæmpes. Forskelsbehandling udgør desværre stadig et problem i Europa såvel som andre steder. Ifølge en særlig Eurobarometer-undersøgelse fra 2008 hævder 15 % af alle europæere at have været udsat for forskelsbehandling i det forudgående år. Dette skal der gøres noget ved. To mænd skal kunne bestille et hotelværelse, handicappede skal kunne gå på indkøb og ældre mennesker skal kunne blive forsikret.

En hel del medlemsstater har allerede lovgivning, der i større eller mindre omfang - uden for arbejdsmarkedet - yder beskyttelse mod forskelsbehandling på grund af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering[1]. Det er vigtigt at fastsætte ensartede EU-bestemmelser på dette område, således at det gøres klart, at EU som helhed ikke tillader forskelsbehandling. Retten til ikke at blive udsat for forskelsbehandling er en grundlæggende rettighed, som bør gælde for alle i Unionen.

Former for forskelsbehandling

Direktiv 2000/78/EF indeholder ingen definition af religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering, selv om EU-Domstolen en enkelt gang har taget stilling til fortolkningen af "handicap". Domstolen fastslog, at: *"begrebet »handicap« forstås således, at det omfatter en begrænsning, bl.a. som følge af fysiske, mentale eller psykiske skader, der hindrer, at vedkommende kan deltage i erhvervslivet"*[2]. I FN-konventionen om handicappedes rettigheder defineres "handicap" således: "Handicappede omfatter personer med en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hæmme dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre". Ordføreren har søgt at skabe en forbindelse til denne definition i en ny betragtning.

Antagelser og tilknytning

I Coleman-sagen (C-303/06) fastslog Domstolen, at ikke blot handicappede, men også deres familiemedlemmer, er beskyttede af forbuddet mod forskelsbehandling i direktiv 2000/78/EF. Ordføreren finder, at det af hensyn til retssikkerheden er en god idé, at dette kommer til at fremgå udtrykkeligt af dette direktiv.

Det er ikke altid muligt umiddelbart at konstatere en persons religion eller tro, handicap, alder eller seksuelle orientering, og alligevel gør folk sig alle mulige antagelser ud fra en persons fremtoning eller navn, hvilket også kan føre til forskelsbehandling. For eksempel drilles nogle drenge i skolen, fordi de menes at være homoseksuelle, selv om dette måske ikke er tilfældet. Ordføreren mener, at dette er ligeså uheldigt, og foreslår derfor, at direktivet bør indeholde en klar bestemmelse om, at også forskelsbehandling som følge af antagelser er omfattet af denne lovgivning.

Undtagelse for alder

Kommissionens forslag indeholder en generel undtagelse med hensyn til forskelsbehandling på grund af alder. Den omstændighed, at direktivet ikke er til hinder for, at der fastsættes en bestemt alder som betingelse for modtagelse af sociale ydelser, adgang til uddannelser samt visse varer og tjenester ændrer ikke ved det forhold, at en sådan ulige behandling skal være begrundet i legitimt hensyn og skal være et hensigtsmæssigt og nødvendigt middel til varetagelse af disse hensyn. Dette ønsker ordføreren fastslået i direktivet.

---

[1] McColgan, Niessen and Palmer: Comparative analyses on national measures to combat discrimination outside employment and occupation, Mapping study on existing national legislative measures - and their impact in - tackling discrimination outside the field of employment and occupation on the grounds of sex, religion or believe, disability, age and sexual orientation, december 2006.
[2] Sag C-13/05, Chacon Navas, præmis 43.

Finansielle tjenester

En ulige behandling på grund af alder eller handicap kan ifølge forslaget være tilladt i relation til finansielle tjenester, hvor anvendelsen af alder eller handicap er en vigtig faktor ved en risikovurdering baseret på relevante og nøjagtige aktuarmæssige eller statistiske data. Direktiv 2004/113/EF indeholder en lignende bestemmelse, men opstiller et krav om offentliggørelse af sådanne oplysninger. Ordføreren foreslår derfor, at dette krav også tilpasses dette direktiv.

Civilstand

Det ligger udenfor EU's kompetenceområde at fastsætte ægteskabslove. De enkelte medlemsstater fastsætter selv, hvilke betingelser folk skal opfylde for at kunne blive gift. Det vil imidlertid ifølge Kommissionens forslag også være tilladt at forskelsbehandle i forbindelse med reproduktive rettigheder, såsom sterilisation. Ordføreren mener ikke, at dette er ønskværdigt, og har derfor ændret teksten og begrænset undtagelserne.

Uddannelse

Skoler, der er baseret på særlige værdinormer, kan afslå at give elever adgang til skolen, hvis de ikke ønsker at tilslutte sig skolens etik. Dette må ikke føre til andre former for forskelsbehandling end forskelsbehandling på grund af religion og tro. Der findes allerede en lignende artikel i direktivet om ligebehandling med hensyn til arbejdsmarkedet (2000/78 EF).

Handicap

For at sikre ligebehandling af handicappede er det ikke tilstrækkeligt at forbyde forskelsbehandling. Der er også behov for særbehandling i form af forebyggende foranstaltninger og ved at tilbyde passende tilpasninger. Offentlige bygninger bør f.eks. være tilgængelige for personer i kørestole.

Ordføreren foreslår, at der kun skal være to former for undtagelser til princippet om reel lige adgang. For det første hvis dette ville være urimeligt byrdefuldt. Domstolene bør afgøre, hvornår dette er tilfældet i den enkelte sag. Ved afgørelsen heraf er det vigtigt at foretage en afvejning af alle sagens omstændigheder, herunder organisationens størrelse, udgifterne og de mulige fordele ved bedre adgang for handicappede. I lande, hvor dette allerede er den almindelige praksis, synes det som om udgifter sjældent er et problem. For det andet, hvis en foranstaltning ville kræve grundlæggende ændringer af den tilbudte tjeneste. Dette ville være tilfældet, hvis den omhandlede tjeneste rent faktisk ville blive en helt anden tjeneste.

Erstatning

Medlemsstaterne er i medfør af artikel 8, stk. 2, i direktiv 2004/113/EF forpligtede til at indføre de nødvendige bestemmelser for at sikre en reel og effektiv erstatning eller godtgørelse efter medlemsstatens afgørelse for tab og skader, der er påført en person som følge af forskelsbehandling. Ordføreren foreslår, at denne bestemmelse også bør fremgå af dette direktiv, således at borgere, der ønsker at klage, har en effektiv klageadgang.

Et uafhængigt organ

Kommissionen foreslår, at medlemsstaterne på nationalt plan skal have et eller flere organer til fremme af ligebehandling af borgerne. Betragtning 28 henviser til FN's principper vedrørende status for nationale institutioner til fremme og beskyttelse af menneskerettighederne (Parisprincipperne). Ordføreren foreslår, at der i direktivet udtrykkeligt henvises til de ledsagende principper om uafhængighed og tilstrækkelige ressourcer.